

89

watersportvereniging de Schelde

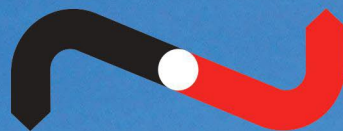

jaar

MARITIEM
Bergen op Zoom
2024

ROBBE

Financiële Raadgevers

Verzekeringen • Hypotheken • Belastingadvies

Dankzij onze volmacht bent u
verzekerd van persoonlijke
schadebehandeling

De beste verzekering
voor een plezierjacht?

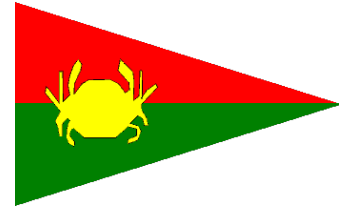
*Robbe helpt
je verder*

Heuvelstraat 5, 4901 KD Oosterhout NB • 0162 45 22 00 • info@robbe.nl • www.robbe.nl

Volg ons online

**WATERSPORTVERENIGING "DE SCHELDE".
OPGERICHT 20 DECEMBER 1934.**

Correspondentie: WV De Schelde

Hoofdlocatie: Vermuidenweg 6
(havenkantoor) 4612 PK Bergen op Zoom
Havennr. 1536(voet/fiets) Tel: 0164-237472
Havennr. 1538(hijsplateau) www.wvdeschelde.nl
Havenmeester: Maurice van den Heuvel
E-mail: havenmeester@wvdeschelde.nl

Zeilclub ALW: Calandweg-Geertruidadijk
"Aan Lager Wal" "Zeilen op de
Binnenschelde" Calandweg 11
4612PG Bergen op Zoom.
Tel.: 0164-237472

ING: IBAN: NL88 INGB 0001 0779 49

Samenstelling van het bestuur:

B. Aertssen (Bram)
Voorzitter E-mail: voorzitter@wvdeschelde.nl

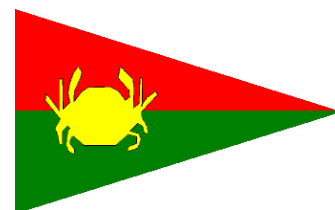
B. Lebeau (Ben)
Secretaris E-mail: secretaris@wvdeschelde.nl

J. Völker (Joris)
Voorzitter zeil en jeugd E-mail: vzjeugd@wvdeschelde.nl

H. Nijssen (Hans)
Penningmeester E-mail: penningmeester@wvdeschelde.nl

Vacant
2e Penningmeester

B. Stinenbosch (Bas)

Voorzitter activiteitencommissie E-mail: actcom@wvdeschelde.nl

R. Van der Heijden (Richard)

Voorzitter technische commissie E-mail: tc@wvdeschelde.nl

R. de Kok (Robert)

Voorzitter havencommissie E-mail: vzhavencom@wvdeschelde.nl

F. Couvert(Fedor)

Algemeen Bestuurslid

Clubkrant

E. Willems

Redacteur clubblad

Clubhuis: Vermuidenweg
1536 4612 PK Bergen op Zoom
Clubhuisbeheer
Tel: 0164-657693
E-mail: clubhuis@wvdeschelde.nl

Opzegging van uw lidmaatschap dient schriftelijk te geschieden vóór 1 december van het lopende lidmaatschapsjaar. Het ledensecretariaat bevestigt de opzegging eveneens schriftelijk WV "De Schelde" is ingeschreven bij de KvK Breda onder no.40280537

14 april 2024

Geachte leden,

De zomertijd is ingegaan en de eerste boten zijn alweer in het water gehesen. Het hijs plateau is klaar en ik mocht als eerste de eerste boot in het water te zetten. Het ziet er mooi uit en tevens is ook de helling aangepakt, deze is mooi afgewerkt.

Nu moeten de mannen van technische de gordijnen en andere randzaken gaan opbouwen. Chapeau voor deze mannen van technisch er is heel veel werk verricht en zeker niet onder ideale omstandigheden.

De komende weken gaan weer veel boten in het water en om teleurstelling te voorkomen is het goed om ruim van te voren door te geven wanneer je boot in het water wil. De hijsploeg bestaan uit vrijwilligers en zij kunnen niet altijd opdraven voor een boot daarom klusteren wij graag meerdere schepen op een dag.

Ook wordt er op woensdag en donderdag gehesen, dus als u niet afhankelijk voor het weekend komt dan in de week.

Van de gemeente Bergen op Zoom kregen wij een uitnodiging om te komen praten over het uit baggeren van de haven waaronder de jachthaven. Dit is volgens ons om reguleer onderhoud en het gepland eind 2024. Wij gaan proberen om de jachthaven als eerste aan te pakken omdat de meeste boten dan nog niet winterklaar zijn.

De havencommissie onder leiding van Voorzitter Robert de Kok houden contact met de leden als er iets te melden is voor de planning.

Impressie van de toekomstige container terminal. Bron:Bndestem

Op 6 maart is de Burgemeester Margo Mulder op de haven geweest. Wij hadden haar vorig jaar uitgenodigd samen met de Zeeverkenners en het was een nuttig gesprek, zeker met de ontwikkelingen die aan de westkant van Bergen op Zoom staan te gebeuren. Zij was zeer onder de indruk wat er onder de rook van de industrie gebeurde. De burgemeester was wel bezorgd over de veiligheid zeker bij de Zeeverkenners, en ook

naar de toekomst toe. Medio 2026 gaat de nieuwe container terminal buiten de sluis open en daar worden zo'n 160.000 stuks containers over geslagen. De andere container terminal zit in het haven kanaal en deze gaat ook met de jaren groeien. Dus de zorg die de gemeente heeft over de veiligheid is te begrijpen. Dus het is zorg om met de gemeente te blijven praten en dit was het bezoek van de Burgemeester er een van.

De burgemeester op bezoek bij de Zeeverkeners.

Afgelopen vrijdag 12 april was er weer de voorjaars ALV, 45 leden hadden de moeite genomen om deze bij te wonen, er werden drie leden herdacht die overleden waren, de heren Peter Asselbergs, de Theo "Mup" van Loon, en Mart van de Boom, er werd een minuut stilte in acht genomen.

Financieel gaat het goed met de vereniging, dat wil niet zeggen dat wij het geld over de balk gooien maar, er staan nog veel uitgaven gepland de komende jaren dus een bescheidenheid met de uitgaven is op de plaats. Drie bestuursleden zijn weer herkozen voor hun zittingsperiode, er waren geen tegenkandidaten.

Aftredend: Voorzitter Zeilclub Aan Lager Wal, Joris Völker, niet herkiesbaar

Indien zich geen kandidaten, melden zal Joris tot november 2024 op de achtergrond ALW leiden.

Er werden nog twee jubilarissen gehuldigd, de heer Kees-Jan Baartmans en de Heer Frans Robbe, beide zijn ze al 60 jaar lid van de vereniging, door omstandigheden waren ze bij de vorige ALV niet gehuldigd.

Er werden door de beide jubilarissen verhalen verteld over de tijd bij Bram Boer en dat er een heuse jeugd club was bij WV de Schelde, beide heren stonden hier aan de wieg van onze vereniging in hun jeugd jaren. Ik heb met Corry afgesproken (de vrouw van Frans) om wat oude foto's uit te wisselen over die tijd voor uitgave voor de clubkrant. Het bestuur wenst alle leden een voorspoedig vaarseizoen toe en maakt er een mooi voorjaar van.

Namens het bestuur,
Bram Aertssen, Voorzitter WV De Schelde

Dhr. Frans Robbe, Dhr. Kees-Jan Baartmans en Voorzitter Bram Aertssen.
Foto: Corry Robbe

Varen met Kans Plus zondag 8 september,

Bij de afgelopen ALV vrijdag 12 april heeft het bestuur aandacht gevraagd voor de voortocht voor mensen met een verstandelijke beperking op zondag 8 september.

De voorzitter gaf een uiteenzetting hoe de dag zal verlopen, alles is nog in voorbereiding en de voorzitter heeft de aanwezige leden gevraagd om hun boot op deze dag ter beschikking stellen. Na de vergadering hebben al enkele leden hun deelname kenbaar gemaakt maar dat is nog niet genoeg. U kunt zich nu al opgeven voor deze dag, aarzel niet geef je op. Over enkele weken gaan wij de ligplaats houders die nog niet gereageerd hebben fysiek benaderen om deel te nemen aan deze dag. Wij hopen dat veel leden deze dag maatschappelijk willen invullen.

Bram Aertssen.

Impressie van vaartocht jaren geleden.

Tekening van de scheepswerf van Bram Boer

Piet Bruijns

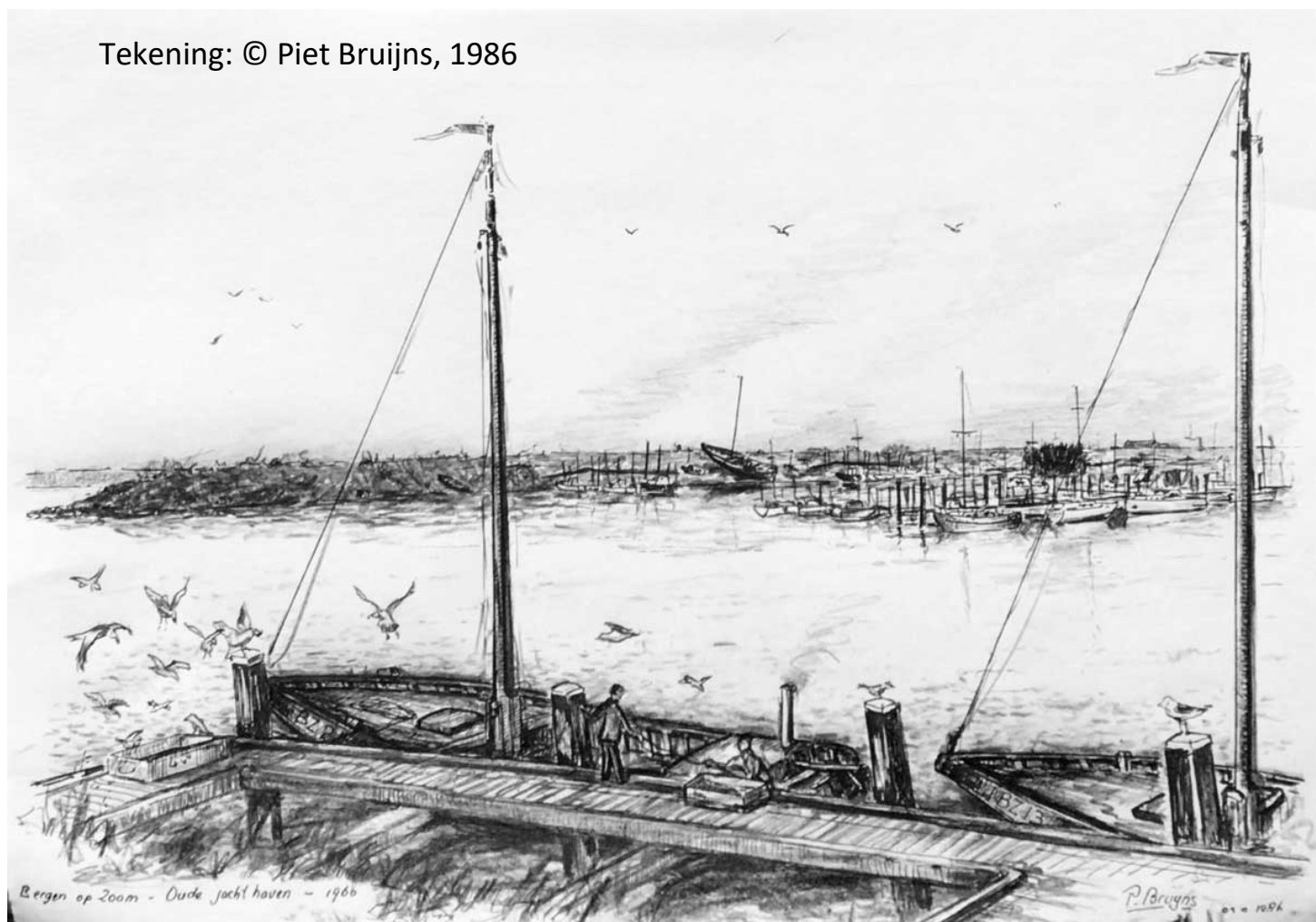
vertelde op 11 januari 2022

Tijdens het opruimen van mijn tekeningenkast kwam ik tot mijn grote verrassing een wat oudere tekening tegen die ik gemaakt heb van het vergezicht van de jachthaven van Bergen op Zoom. Ergens wist ik dat ik hem ooit gemaakt had maar was de tekening al jaren kwijt, tot ik de lade eens helemaal opentrok en hij zich achter de lade verborgen hield voor mijn nieuwsgierige blik.

Blij met mijn teruggevonden schat begonnen zich prachtige herinneringen op te doemen van die wonderlijke plek, die twee gezichten had.

Wanneer je de havendijk opkwam, net iets voorbij de spiritusfabriek, werd je verrast - afhankelijk van het tij - door twee verschillende panorama's. Bij eb ontwaarde je een vieze stinkende donkerblauwe modderpoel die zich, zelfs wanneer de zon volop scheen, nooit van z'n vriendelijkste kant liet zien. Bovendien kwam er een onduidelijke odeur (heel netjes gezegd) vandaan, omdat het riool van de hele stad er zich in uitmondde.

Tekening: © Piet Bruijns, 1986

Maar wanneer het daarentegen hoog water, was ontsproot zich een lichte zilveren gloed over de volgelopen haven en verwisselde de stank van de modder zich in een frisse geur van het zilte Scheldewater, vermengd met de aanlokkelijke lucht van de zojuist aangebrachte ansjovis. Een rijkelijke ervaring om nooit te vergeten.

Vooraan liggen de zwartgeteerde hoogaarsen van de weervissers met bekende namen als Van Dordt en Landa met de nog narokende Kromhout gloeikopmotor die het bekende geluid tabak, tabak voorbracht als ze met de gevangen buit binnenstoomden.

Aan de overkant zie je de zogenaamde Franse kust met daarop een afgedankte vissersboot en de enorme bussels beukentakken die voor de weervisserij bestemd waren en de zelf gefabriceerde steigertjes van de niet bij de watersportvereniging aangesloten booteigenaren, de zogenaamde armenblok. Wat meer rechts van die takkenbos steekt nog net het dak van de eeuwenoude boerderij de Vossenbergh in de achterliggende Theodoruspolder boven de dijk uit.

Vooraan liggen de jachten van de watersportvereniging de Schelde, waaronder als eerste het rood geschilderde(!) jacht de Adriaan van voorzitter Piet van Mechelen, de Onrust van Kees Bruys en daar weer achter het motorjacht van André Vlegghels van modehuis Ivonne.

Ik zie wel dat ik ongeveer hetzelfde standpunt ingenomen heb als destijds de bekende schilder Sjefke n'Hout.

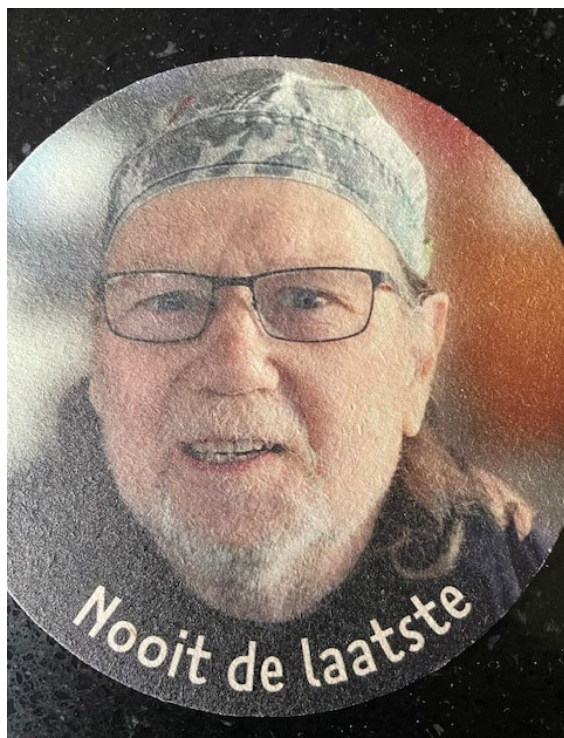
Alleen mijn prentje is het tafereel van rond 1960 en wat jonger, nl. In 1986 getekend.

Bron; Brabants Historische museum

Overleden leden 2024

Dhr. Peter Asselbergs
29 januari overleden 79 jaar.
23 jaar lid

Dhr. De Theo "Mup" van Loon
27 maart overleden 69 jaar,
17 jaar lid

Dhr. Mart van de Boom
Overleden 28 december 66 jaar
12 jaar lid

Van de technische commissie:

Beste leden,

Waar soms geen einde aan leek te komen, is op 4 april toch tot een goed einde gekomen.

Na twee jaar trekken en duwen, onderhandelen, passen en meten, zijn de opnieuw aangepaste helling en het nieuwe hijsplateau door de fa Krinkels opgeleverd en kan de technische commissie de resterende voorzieningen daar omheen gaan afwerken. De voorbereidingen voor de nieuwe gordijnen rond het plateau zijn al aangebracht (deels onder de vloer aangebracht) en de balustrade (gedeeltelijk) en dieselkast zijn weer terug gemonteerd. De nieuwe gordijnen zijn al in de maak en de nieuwe palen worden binnenkort door Bruijs jacht- en staalbouw gemaakt.

Omdat het zandtalud naast de helling vrij stijl en nog onbegroeid was hadden we veel last van uitspoeling, daarom hebben we besloten om in eigen beheer een betonnen keerwand te storten, die er inmiddels ook staat. In de komende weken volgt de afwerking en inzaaien met gras.

De werkzaamheden aan het kantoorgebouw komen ook in de eindfase; het oorspronkelijk plan was om de gevelbekleding uit te voeren in zwart plaatstalen "potdeksel" bekleding, doch nadat we alle profielen al hadden aangebracht meldde de leverancier van de plaatdelen dat er door schaarste een leveringsprobleem was ontstaan met lange levertijden tot gevolg. Daarom hebben we besloten om als alternatief de bekleding binnen enkele weken uit te voeren in duurzaam Douglasshout

gepotdekseld Zweeds rabat. Het aanzicht blijft dus wel zoals bedoeld. Ook het toiletgebouwtje krijgt een opknopbeurt met dezelfde houten delen, zodat het mooi aansluit bij de rest.

De zelfwerkzaamheid (ZWH) is inmiddels in volle gang. Zoals steeds moeten we improviseren met de binnen - en buitenklussen door de sterk wisselende weersomstandigheden, maar we gaan ervan uit dat we alle uitgenodigde leden voor eind mei hebben kunnen inzetten voor de nodige klussen.

De eind vorig jaar bij wijze van proef opgezette vijf werkgroepen (steigers, groenvoorziening, gebouw/terrein, techniek en onderhoud alg.- legionella en veiligheid) werden goed ontvangen en dat zetten we dus voort. Vooral de steeds terugkerende werkzaamheden zoals groenvoorziening (maaien, wieden etc.) zijn binnen die werkgroep onder

aanvoering van Leo Landa goed in eigen beheer te coördineren.

De bedoeling blijft dat we de betrokkenheid van alle leden willen stimuleren bij het reilen en zeilen op de haven. Het nuttige (betaalbaar lidmaatschap, liggelden en andere tarieven) willen we combineren met onderlinge betrokkenheid, gezelligheid en gezamenlijk de schouders eronder om het nodige werk gedaan te krijgen.

Zoals steeds, zijn er leden die geen gehoor geven aan het verzoek om zich op een eigen voorkeursdatum aan te melden voor de ZWH, zelfs na een gestuurde herinnering. In sommige gevallen is gebleken dat de email vanuit de vereniging bij leden in de "spam box" belandde, en dus niet werd gelezen. bent u ZWH plichtig, maar mist u een oproep, controleer dat dan. Voor diegenen die de mail én de herinnering al wel lazen, maar vonden dat zij belangrijkere zaken aan het hoofd hadden, bedenk dan dat de technische commissie liever met havenklussen bezig is dan achter u aan te zitten. Ook zij hebben een boot die terug het water in moet. Leden die een herinnering kregen en niet reageerden worden door de TC op een zaterdag ingedeeld. Bij niet verschijnen, krijgt u een factuur ter grootte van de gebruikelijk afkoopsom + administratiekosten.

Richard van de Heijden,Tc

Zeilclub ALW START WEER OP

Zeilclub ALW is op het moment weer druk bezig om op te starten op de volgende gebieden:

- CWO Jeugd
- Sailability
- Skarlclub
- 470 zeilen
- Recreatief zeilen

Als deze elementen maken samen Zeilclub ALW tot een mooie en gezellige zeilclub. Maar ook is er gewerkt aan het clubhuis zo hebben in het clubhuis de volgende aanpassingen plaats gevonden:

- Nieuwe vloer
- Nieuwe WC in de kleedkamers
- Nieuwe wastafels in de kleedkamers
- Alles is schoon gestraald betreffende de tegels in de kleedkamers

Ook hier is dus nu een slag gemaakt.

Digitaal zullen wij de stap maken met een nieuwe site deze zal mid April in de lucht zijn en dan zijn ook alle inschrijvingen geopend voor de lessen etc.

Maar ook hebben we een vacature en dat is voor een nieuwe voorzitter. Ik Joris neem na vele zeer mooie jaren afscheid bij ALW als voorzitter als er een juiste opvolger is gevonden. Het is tijd om het stokje door te geven. Zodat er weer verder gebouwd kan worden vanuit een andere invalshoek etc. Ik zelf blijf zeker bij ALW betrokken ik zal samen met Marc Koudenburg de 470 klasse gaan trekken en hopelijk verder uitbouwen.

Voor mij is er maar een groot woord van dank aan ALLE vrijwilligers, leden die mee geholpen hebben aan Zeilclub ALW! Maar mijn speciale dank gaat uit aan het team van instructeurs die ik alle van kleine zeiljongens heb zien opgroeien tot volwassen kerels met de juiste CWO papieren om de juiste lessen te kunnen geven.

Ook het bestuur van WV de schelde wil ik bedanken samen en met elkaar hebben we vele jaren een algemeen bestuur gevormd. De mannen van Sailability dank! We hebben gebouwd en zie wat er staat!

Maar heeft u zin om als nieuwe voorzitter van ALW aan de slag te gaan mail dan naar vzeilclubalw@wvdeschelde.nl dan drink ik graag samen met jou een kop koffie en vertel je al het moois over deze mooie club! Ik ben nog niet weg. Ik zal aan blijven als Intrem voorzitter tot dat er een juiste is gevonden.

Mogen wij elkaar allen weer begroeten bij ALW!

Met vriendelijke groet
Joris Völker Voorzitter ALW
Feder Couvert mede bestuurslid ALW

Deze boot wil je niet missen

De aardappelproducten van Lamb Weston zorgen iedere maaltijd weer voor opwindning. Ga voor te gekke menusuggesties met frieten, Twisters® en CrissCuts® naar LambWeston.eu en laat je inspireren. Er is een zee aan mogelijkheden.

Onzichtbaar gif

Vijf vragen over watervervuiling in de Waddenzee

Uit de lucht, vanuit rivieren en via het riool kwamen en komen er tientallen schadelijke stoffen in de Waddenzee. Welke sporen laat deze vervuiling achter? Wetenschapsjournalist Koen Moons legt uit.

1. Waarmee is de Waddenzee vervuild?

Een deel van de verontreiniging is nog een erfenis uit de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw, toen massaal zware metalen, PCB's en PAK's in de rivieren werd geloosd en het zeer schadelijke pesticide DDT werd gebruikt. Deze verontreiniging kwam via de Rijntakken en de Noordzee in de Waddenzee terecht. Ook werd er van alles rechtstreeks in de Waddenzee gedumpt en geloosd. Met nare gevolgen voor onder andere zeehonden en eidereenden. Voor veel andere dieren en planten is de schade niet eens bekend.

2. Is vervuiling nog steeds een probleem?

Zeker. Volgens de richtlijnen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) moeten alle oppervlaktewateren in 2027 van voldoende kwaliteit zijn. Maar op de kaart van de toestand in 2021 kleuren de Waddenzee, de Noordzeekust en de binnenwateren in Friesland, Groningen en

Noord-Holland nog rood. Dat betekent dat er nog te veel verontreinigende stoffen aanwezig zijn, 31 verschillende om precies te zijn. Het rechtstreeks lozen is inmiddels sterk aan banden gelegd en PCB's en DDT zijn al een tijd verboden, maar helaas is veel van deze verontreiniging nog steeds in de Waddenzee te vinden.

Ook zijn er de laatste decennia weer nieuwe stoffen bij gekomen die nu in het Waddenzeewater zitten.

3. Welke gifstoffen belanden nu in de Waddenzee?

Naast 'oude' vervuiling die nog na-ijlt betreft het nu onder andere

weekmakers (ftalaten) en het inmiddels bekende PFAS, dat onder andere in de anti-aanbaklaag van pannen zit. PFAS blijkt alomtegenwoordig te zijn in het Waddengebied. Vooral vissen die een deel van hun leven in zoetwater doorbrengen, zoals paling, komen in aanraking met PFAS. Maar ook in mosselen in de Waddenzee en garnalen en platvissen uit het Eems-Dollard-gebied is PFAS gevonden.

Ook nieuwe pesticiden vormen een gevaar voor de natuur in het Waddengebied. De wateren in Friesland bevatten bijna allemaal

imidacloprid (een neonicotinoïde), waarvan in elk geval is aangetoond dat het in de natuur schade toebrengt aan eendagsvliegen, bijen en broedvogels. Een ander groeiend probleem is vervuiling met medicijnen.

4. Hoe komen medicijnen in de Waddenzee terecht?

Werkzame stoffen uit medicijnen komen in het riool terecht via urine of ontlasting, of doordat mensen medicijnresten door de wc spoelen. Diclofenac uit pijnstillende zalfjes belandt tijdens het douchen in het riool.

Lang niet alle stoffen uit de medicijnen kunnen in de rioolwaterzuivering uit het water worden gehaald, waardoor een groot deel in het oppervlaktewater en uiteindelijk in zee komt.

5. Wat doet de vervuiling met het waddenleven?

De schadelijke stoffen komen uiteindelijk allemaal in dieren terecht. Zelfs de eieren van sterns en scholeksters langs de Eems bevatten hoge concentraties PCB's en DDT. We weten dat stoffen als PCB's en DDT de hormoonhuishouding kunnen verstoren en kanker veroorzaken.

Met name vissen die veel vet ophopen, visetende vogels en zeehonden zijn gevoelig voor watervervuiling.

Een ander bekend voorbeeld van schadelijke gevolgen is het effect op de wulk en purperslak van anti-aangroeimiddelen op de romp van schepen. Deze middelen, zogenaamde TBT, verstoren de hormoonhuishouding van de slak, waardoor vrouwelijke slakken mannelijke geslachtskenmerken

ontwikkelen. Daarmee komt de voortplanting en dus het voortbestaan van de soort in gevaar.

Gelukkig is de verkoop sinds 2008 verboden, maar de stof is nog steeds in de Waddenzee aanwezig.

Sommige medicijnresten hebben een vergelijkbaar effect op vissen. Ook andere medicijnen blijken schadelijk: Diclofenac leidt tot weefselschade bij vissen, antibiotica kunnen dodelijk zijn voor algen en antidepressiva zorgen voor gedragsverandering bij watervlooien en kreeftjes. Kortom: het leven in de Waddenzee wordt nog steeds door chemische verontreiniging bedreigd.

Bron: Waddenvereniging

Beton Centrale West Brabant (locatie de Schelde)

Synthesebaan 2

4612 RB Bergen op Zoom

Beton Centrale West Brabant (locatie de Mark)

Sint Antoinedijk 7

4751 SC Oud Gastel

Contact Planner: 0165-311699

Wij leveren ook aan particulieren klanten

Waddenzee door klimaatverandering steeds zouter, wadplaten 'verdrinken'

Wadlopers op de Waddenzee, bij Terschelling. Beeld © ANP Foto

Het water in de Waddenzee wordt steeds zouter. Dat komt omdat er veel minder zoet water op de Waddenzee wordt 'gespuid'. Dat blijkt uit nieuw, nog niet gepubliceerd onderzoek, dat door RTL Nieuws is ingezien. De gevolgen zijn groot: deze kustzee verandert langzaam in een geheel zoute zee, met grote impact op schelpdieren, vissen en vogels.

Ook blijkt uit het onderzoek dat de eerste wadplaten al over een paar jaar zullen 'verdrinken'. Dat betekent dat ze niet langer droogvallen, als gevolg van zeespiegelstijging. Zelfs bij een gematigd klimaatscenario zullen wadplaten in sommige delen van de Waddenzee al vanaf 2030 gaan verdwijnen. Ook dit zet grote veranderingen in gang.

De samenstelling van de bodem en bodemdieren verandert hierdoor, en daarmee zijn er ook gevolgen voor de vogels en vissen die hier weer van

afhankelijk zijn. Miljoenen trekvogels komen nu alleen naar de Waddenzee omdat ze op drooggevallen wadplaten voedsel kunnen vinden. Als er steeds minder platen droog vallen, is er ook minder voedsel.

Alle gegevens staan in een internationaal onderzoek, dat eens in de paar jaar verschijnt. De veranderingen in het Waddengebied worden voor dit rapport geïnventariseerd door wetenschappers uit Nederland, Duitsland en Denemarken, in opdracht van deze drie landen.

Ten opzichte van de vorige rapportage, uit 2017, valt vooral het zouter wordende water op, en de versnelde zeespiegelstijging. Dat zegt onderzoeker Katja Philippart, hoogleraar van de Universiteit Utrecht en werkzaam voor het NIOZ (Koninklijk Instituut voor Onderzoek der Zee). Ze schreef ook mee aan het soortgelijke rapport in 2017, en dat uit 2009. Ze schrikt opnieuw van de resultaten.

"Iedere keer kijk je vooruit en iedere keer word je ingehaald door de werkelijkheid. Het is elke keer sterker, sneller, erger dan je bij het vorige rapport had kunnen denken."

Dit is waarom de zeespiegel aan de Nederlandse kust steeds sneller stijgt

Minder voedingsstoffen

Dat er minder zoet water in de Waddenzee terechtkomt, betekent ook minder voedingsstoffen, zoals algen, die worden gegeten door schelpdieren. Die vormen op hun beurt weer het voedsel voor allerlei trekvogels die twee keer per jaar neerstrijken in de Waddenzee. De 10 tot 12 miljoen trekvogels zijn een belangrijke reden dat het Waddengebied de Werelderfgoed status kreeg, vertelt Philippart.

"Maar ook omdat dit een kinderkamer is voor jonge vis. Vis die wordt geboren in de Noordzee, komt hier om op te groeien en gaat vervolgens weer terug naar de Noordzee. En ook daar zien we veranderingen. Dat is waarschijnlijk vooral te wijten aan de oplopende temperaturen; het water wordt domweg te warm voor die vissen om hier lang te kunnen zijn."

Beschutting

Beschutting en voedsel: Waddengebied belangrijker voor haaien en roggem dan gedacht

Het belangrijkste wat er nu moet gebeuren, zegt Philippart, is de CO₂-uitstoot in Nederland verlagen. Maar bij de aanpak van klimaatverandering zal de hele wereld in actie moeten komen. Wat Nederland wel helemaal zelf in de hand heeft, is de hoeveelheid zoet water die de Waddenzee bereikt.

Nieuw onderzoeksschip

Voor het wetenschappelijk onderzoek in de Waddenzee en de Noordzee, heeft het NIOZ vandaag een nieuw schip in gebruik genomen: de Wim Wolff. De komende decennia zal dit schip worden ingezet om van de Deense tot de Belgische kust onderzoek te doen.

Een van de instrumenten doet continu metingen in het zeewater, zonder dat er mensen aan te pas hoeven te komen. "Het pompt zeewater naar boven en dat gaat door het systeem heen. Er zitten verschillende sensoren op, voor onder andere de temperatuur- en het zoutgehalte, en

dat wordt automatisch geregistreerd in een database", zegt Bram Fey, de kapitein van het schip.

Het schip is zo duurzaam mogelijk gemaakt: het vaart op biodiesel en heeft ook een groot pakket aan batterijen aan boord. Het heeft een platte bodem, zodat het kan droogvallen op het wad.

De gemiddelde zoetwaterafvoer in het voorjaar van alle rivieren naar de Waddenzee is de afgelopen twintig jaar bijna gehalveerd, van 300 naar 175 kubieke meter per seconde. Philippart vindt het begrijpelijk dat er veel zoet water wordt achtergehouden op het land, vanwege extreem droge periodes in de laatste jaren.

Toch, zegt ze: "Je ziet overal de oproep: hou het vast, want we hebben het nodig. Maar wat we daarbij over het hoofd zien, is dat de Waddenzee ook zoet water nodig heeft. Dus in al die discussies over zoet water zouden we ook de behoefte aan zoet water in de Waddenzee moeten meenemen."

Bron: RTL nieuws

Jos Boone
watersport

Navigatie apparatuur

Technische uitrusting

Casual- en zeilkleding

Diesel- en GTL tankstation

*Al sinds 1975 **advies op maat**
en ruime voorraad op ons
winkelschip in Middelburg*

 vetus CENTER

josboone.nl

Jachthaven Middelburg / Maisbaai 1 / 0118 629 913 / info@josboone.nl

De scheepswerf van Bram Boer

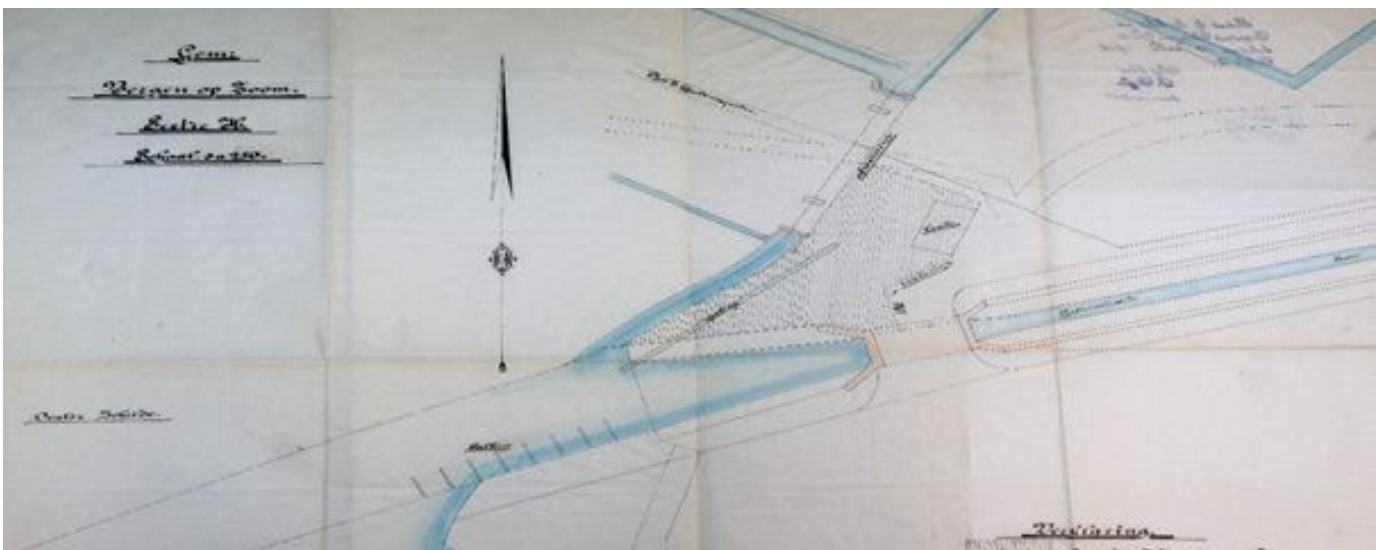
Hans Jordans

vertelde op 24 augustus 2020

bijgewerkt op 11 januari 2022

In een met open water verbonden stad als Bergen op Zoom - met veel vaarverkeer en vissers - kon een goede scheepstimmerman niet ontbreken. Iemand zoals Bram Boer, de kracht achter de laatste scheepsreparatiewerf.

Een scheepstimmerwerf was mogelijk in 1698 al aanwezig, toen op het hoornwerk Beckaff de eerste bouwselen in opdracht van Kornelis Ros voor een scheepswerf werden toegelaten. Er is toch al sprake van dat ene Pieter van Outheusden daar een 'canthellinghe' zou hebben.

Kadasterkaart KG 673 locatie van de werf (detail)

Arij Boer komt op 16 juni 1885 als scheepstimmerman naar Bergen op Zoom en zijn zoon Adriaan en kleinzoon Bram komen in hetzelfde vak terecht.

Spiritusfabriek

Op het hoornwerk Beckaff zit de scheepswerf van Engel Ros. Als Engel (kleinzoon van Kornelis Ros) rond 1898 te horen krijgt van het college van B en W dat de gepachte grond verkocht wordt aan de ZNSF (de Zuid Nederlandse Spiritusfabriek) wijkt hij uit naar de dijk, die grenst aan de Theodoruspolder. In 1905 verkoopt hij zijn werf en materialen aan

Adriaan Boer, zoon van Arij Boer.

- De stoomsmederij en lierenfabriek aan de Noordzijde Haven

Deze Adriaan Boer, eigenaar van een stoomsmederij en lierenfabriek aan de haven in de stad, verzoekt in 1918 aan de gemeente het stuk grond te mogen pachten tussen de uitmonding van de moervaart de Zoom en de uitlaat van de Theodoruspolder.

Hij wil hier een scheeps-reparatiewerf oprichten, die zeer duidelijk gericht is op de visserij. De gemeente staat hem de erfpacht van dertig jaar toe op die grond, maar stelt als voorwaarde dat de grond binnen drie maanden ter beschikking van de gemeente moet komen, wanneer zij daarom verzoekt. Overigens werd na de reguliere erfpacht-termijn in 1948 de overeenkomst over gezet in een huurcontract met dezelfde voorwaarde.

- De werf met de BZ20 (M de Haas) en de BZ 31 (van C J van Dort.) Rechts de heren Bram Boer (L) en v Dixhoorn (R)

Adriaan Boer repareerde er vissersschepen en maakte zelf nog roeiboten, daarbij geholpen door zoon Abraham, roepnaam Bram. Deze nam de leiding in het bedrijf rond 1925. Het vakmanschap van beide heren Boer was onovertroffen. In 1938 kwam de watersportvereniging de Schelde bij hen aan met het voorstel om een steiger te bouwen voor de aanleg van de boten van de vereniging.

Dat was de basis van de geboorte van een jachthaven, want doordat de visserij in Bergen op Zoom sterk terugliep kon de blik op hand- en spandiensten voor de watersport worden gericht. Onder leiding van Bram Boer en Cas Vriens werd een eerste steiger gerealiseerd voor de vereniging. Deze werd gemaakt van oude telefoonpalen uit Tholen. Vader Adriaan overleed in 1944. Een volledige steiger werd door de oorlogsproblematiek pas in 1949 gerealiseerd, want in de oorlogsjaren was het verboden op de werf te komen. Ook was toen de

watersportvereniging officieel verboden.

De oude uitmonding van de Zoom, privéarchief W, Jordans 1960

Moervaart

Een groot nadeel van de jachthaven was de aanslibbing doordat de Bergse haven een getijde haven was en er alleen werd gespoeld als moervaart de Zoom werd gespuid. De werf was tevens vele malen het eindpunt van de jaarlijks gehouden 1200 meter zwemwedstrijd, die door de zwemvereniging Juliana (later zwem en polovereniging De Krabben) werd georganiseerd. Die wedstrijd startte aan de Kop van 't Oofd bij de oude Waterschans.

Definitief einde van deze jachthaven en dus de werf van Bram Boer was de opening van de nieuwe Theodorus - haven in 1964, waardoor de werf afgesneden werd van het water. Daaruit volgde de opzegging van de huur van de huidige werf. Op 1 januari 1965 verdween weer een stuk ambachtelijke historie.

Bovenstaande schilderij is gemaakt door de bekende Bergse tekenaar / schilder Jef Hout en geeft een indruk van de werf en jachthaven van Bram Boer.

Bron; Brabants Historische museum

RIVER BOXSPRINGS
BOXSPRINGS HOOFDBORDEN MATRASSEN

OOK HEERLIJK ZITTEN & SLAPEN AAN BOORD? TOPKWALITEIT BOOTKUSSENS & MATRASSEN OP MAAT

STUUR EEN FOTO MET AFMETINGEN NAAR INFO@RIVERBOXSPRINGS.NL VOOR EEN VRIJBLIJVENDE PRIJSOPGAVE

IN UW HAVEN GRATIS INMETEN EN HAAL- EN BRENG SERVICE!

Watersportcursussen 2024

Vaarbewijs 1 en 2

Plaats

Bergen op Zoom	Dongen
Breda	Etten-Leur
Dinteloord	Raamsdonkveer
Dordrecht	Willemstad

YACHTCONSULT

Diverse cursussen

Marifoon basis	Praktijkcursus kajuitzeiljacht varen
GMDSS	Radar instructie en gebruik in de praktijk
GPS Praktijk	Gebruik elektronische zeekaarten
Kustnavigatie	Praktijkcursus

Nieuw: Yachtcharters/ Zeilen in de zon: Middellandse zee, Caribbean
(CWO vaarinstructeur)

CWO staat voor: Stichting Commissie Watersportopleidingen

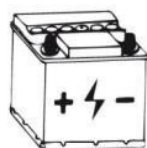
Postbus 129, 4700 AC Roosendaal

Tel.: 0165 546707

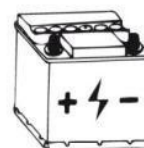
e-mail: rs@yachtconsult.com

www.yachtconsult.com

Een samenwerkingsverband van: **ANWB - HISWA - KNWV - RECRON**

ACCU'S

10% korting

Leden van deze watersportvereniging krijgen bij inlevering van deze advertentie **10% afhaalkorting**, op de Daveco accu's van 120, 150 en 200 A/h.

DAVECO ACCUVERKOOP BV.
Leeghwaterstraat 19
4251 LM Werkendam
Tel: 0183-501016
Fax: 0183-502001
E-mail: info@daveco.nl
Website: www.daveco.nl

Prijzen: zie website!

**OUDE ACCU'S ZIJN GELD WAARD
- BEZORGEN MOGELIJK -**

Openingstijden:

Maandag t/m Vrijdag : 8.00 - 17.00 uur

Zaterdag : 8.00 - 13.00 uur

Schipholbrug (A9) blijft tot april 2025 dicht voor hoge schepen

Rijkswaterstaat verbreedt en vernieuwt de Schipholbrug over de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder. Deze bedienbare brug is onderdeel van de oostelijke Staande Mastroute tussen Amsterdam en Rotterdam. De Schipholbrug wordt momenteel niet bediend in verband met de werkzaamheden. In 2024 zou de brug vijf maanden lang wel bediend worden. Dit is helaas niet mogelijk door onvoorziene, extra werkzaamheden. Hierdoor blijft de doorvaart voor schepen hoger dan 6,2 meter gestremd tot april 2025. Doorvaart voor lagere schepen – waaronder vrijwel alle binnenvaartschepen – blijft hier wel mogelijk.

Extra werkzaamheden

Om de Schipholbrug te kunnen vervangen door een nieuwe, bredere

brug is een tijdelijke brug gebouwd. Het verkeer op de A9 richting Amsterdam / Utrecht rijdt hier overheen. Deze tijdelijke brug kan niet worden geopend voor de scheepvaart. De tijdelijke brug zou voor 1 juni 2024 afgebroken worden, zodat de Schipholbrug vijf maanden lang weer open kon.

Tijdens de werkzaamheden bleek de constructie van de oude 'basculekelder' (hierin staat de installatie om de beweegbare brugkleppen te bedienen) echter niet sterk genoeg om het gewicht van de nieuwe, bredere brugkleppen te dragen. Hierdoor moet een nieuwe muur in de Ringvaart worden gebouwd. Ook de pijlers van de brug en de 'poeren' (betonnen voeten waarop de brugpijlers staan) bleken niet sterk genoeg om de brug nog decennia lang te kunnen dragen.

Deze worden extra verstevigd. Als gevolg van deze extra werkzaamheden moet de tijdelijke, onbedienbare brug langer in gebruik blijven. Hierdoor is er geen bediening voor de scheepvaart tot de geplande oplevering van de nieuwe Schipholbrug in april 2025.

Doorvaart voor schepen lager dan 6,2 meter blijft mogelijk. Voor schepen lager dan 6,2 meter blijft de doorvaart tijdens de werkzaamheden aan de Schipholbrug wel mogelijk. Deze schepen mogen maximaal 12 meter breed zijn. Dit betekent bijvoorbeeld dat vrijwel alle binnenvaartschepen gebruik kunnen blijven maken van deze route. Wel is er vanwege de veiligheid soms een om-en-om regeling, waarbij eerst de scheepvaart vanuit de ene richting en dan de scheepvaart vanuit de andere richting onder de brug door kan varen.

Werkzaamheden/beperkingen andere bruggen

Vaarweggebruikers worden ook geadviseerd rekening te houden met geplande werkzaamheden en beperkingen aan andere bruggen op de oostelijke en westelijke Staande Mastroute, zoals de Buitenhuiserbrug die momenteel alleen op aanvraag op woensdagen geopend wordt. Er wordt ook gewerkt aan bruggen die in beheer zijn van gemeenten of de provincie zoals de Schouwbroekerbrug, Catharijnebrug en Cruquiusbrug. Bereid uw trip daarom voor door de actuele scheepvaartberichten (BAS) te checken op de website Vaarweginformatie.

A9 Badhoevedorp-Holendrecht

Rijkswaterstaat verbreedt de A9 tussen de knooppunten Badhoevedorp en Holendrecht (A9BAHO) naar vier rijstroken per rijrichting en legt een wisselbaan aan. De werkzaamheden aan de A9BAHO maken deel uit van de wegwitbreiding Schiphol-Amsterdam-Almere (SAA). Door de extra rijstroken verbetert de doorstroming en daarmee de bereikbaarheid van de noordelijke Randstad.

Verbreding Schipholbrug: wat gebeurt er precies?

De verbreding van de Schipholbrug is een bijzonder project en met recht een technologisch hoogstandje. Als de brug straks klaar is, is het de breedste basculebrug van Nederland. Benieuwd wat Rijkswaterstaat precies doet bij deze brug? Bekijk dan onderstaande animatie.

====

Ereleden en leden van verdiensten

Bram Aartssen	Erelid
Jan Suijkerbuijk	Erelid
Maarten Veldhoen	Erelid
Nia Suijkerbuijk	Lid van verdienste
Piet Suijkerbuijk	Lid van verdienste
Peter vd Water	Lid van verdienste

AGENDA

2024 W.V. “De Schelde”

Mei 2024

25-26   Openingstocht Wolphaartsdijk

September 2024

28-29   Sluitingstocht Goes

Oktober 2024

26   WaailappenRace

November 2023

19   Mosselavond
(Eetcafé 't Haventje)

22   Algemene ledenvergadering - Najaar
(Eetcafé 't Haventje)

**Watersportvereniging
de Schelde**

